

NE POZABITE SE PREK VIS-a PRIJAVITI NA 2. KOLOKVIJ, PRIJAVE SO OBVEZNE.

I. Prevedite v latinščino.

- 1) Ženske so pred obzidjem (*murus, -i m. - plural*) s petjem (z žalostinkami) objokovale mrtve meščane.
žalostinke – *neniae, -arum f.*
petje – *cantus, -us m.*
- 2) Na jasen dan se je rimska vojska z Galci bojevala na ravnini pod gozdom.
- 3) Rimljani so radi kupovali izobražene grške sužnje.
- 4) Kdo izmed nas ne bo verjel zvestim prijateljem, ki nam niso nikoli povedali (nobene) laži?
- 5) Stari Rimljani so mrtvece (*mortuus, -i m.*) sežigali in pokopavali izven (*extra* z ak.) mestnega obzidja (= zidov mesta).
- 7) Na ukaz senata so (državni) uradniki pred nekaterimi slavnimi možmi nosili različna znamenja (*signum, -i n.*).
- 8) Če se boste pridno (= *sedulo*) učili latinščino (= latinski jezik), boste lahko kmalu brali verze slavnih rimskih pesnikov.
- 9) Izobraženi (= *eruditus* 3) sužnji so nekdam poučevali otroke svojih gospodarjev in (jih) vodili v šolo.
- 10) Nesrečna usoda Troje, ki jo je bil pripovedoval Enej (Aeneas, -ae m.), je prebivalce zelo ganila.
- 11) Evridiko, ki jo je bila pičila (= ugriznila) kača (*serpens*), je skušal (*tempto* 1) rešiti (njen) mož (*maritus, -i m.*) Orfej.
- 12) Kdaj mi boš napisal obljubljeni (*promissus* 3) pismo? Piši mi o sebi in o svojih prijateljih.
- 13) Na Kreti smo si ogledali starodavno palačo, ki so jo bili nekdam zgradili prebivalci otoka.

14) Rimske gospe so (z) vozovi (*currus, -us m.*) prihajale v svetišča in častile razne bogove in boginje.

II. Prevedite v slovenščino.

1) Caesar, qui Galliam vicerat, sociis suis dixit: "Malo (= rajši hočem) in hoc vico primus esse quam in urbe secundus."

2) Amicitia, quae desinere potuit, numquam fuit vera.
desino 3 - neham

3) Theseus filiam regis Cretae, quae in labyrintho ei filium aureum dederat, postea solam in insula reliquit.

4) Felix est, qui didicit contentus vivere parvo..

5) Democritus philosophus, cui pater magnas divitias reliquerat, patrimonium (= dediščina po očetu) suum amicis et miseris oppidanis donavit.

6) Homo sum, humani nihil a me alienum puto.

7) Multos timere debet, quem multi timent.

8) Maiores nostri nobis multos mythos narraverant, quos et nos nostris posteris narrabimus.

9) De qua re deliberas, philosophe Romane? – De via aquilae in caelo, de via colubri supra petram, (de via navis in medio mari,) de via viri in adolescentia.

aquila,-ae f. – *orel*
coluber,-i m. – *kača*
supra – *nad, preko*

adulescentia,-ae f. – *mladostna doba*
petra,-ae f. – *skala*

DE CORNELIA, MATRE GRACCHORUM

Izobražena Kornelija, hči Scipiona Afričana, je bila mati znamenitih ljudskih tribunov Tiberija in Gaja Grakha.

Corneliae, quae scientiā suā excellebat, e decem liberis tres restiterunt: duo filii et una filia. Liberos partim ipsa instruxit, partim magistris Graeciae eruditus tradidit.

Olim matrona hospita in domo Semproniorum venit et anulos, catenas, fibulas aliaque ornamenta

Corneliae ostendit. Paulo post Cornelia liberos hospitae praebens: "Ecce, haec" (to), inquit,
"ornamenta mea sunt."

Cornelia erat prima femina, cui Romae (= *v Rimu*) statua posita est, cuius titulus exstat:

CORNELIA
AFRICANI F(ilia)
GRACCHORUM (mater)

anulus, -i m. – prstan
catena, -ae f. – verižica
ecce – poglej!
excello 3 – odlikujem se
hospita, -ae f. – gostja
imprimis – predvsem, zlasti
matrona hospita, -ae f. – gospa na obisku
ostendo 3 - kažem
ostendo 3 - razkažem
partim...partim – deloma...deloma
Scipio Africanus – Skipion Afričan, znameniti rimski državnik in vojskovodja
titulus, -i m. – napis, naslov